

<<Θησαυροί με προστασία προέλευσης>>.

Σύμφωνα με μελέτη που δημοσίευσε σήμερα η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή**, η αξία των πωλήσεων γεωργικών τροφίμων και ποτών των οποίων οι ονομασίες προστατεύονται από την **Ευρωπαϊκή Ένωση** ως γεωγραφικές ενδείξεις (ΓΕ) ανέρχεται σε 74,76 δισ. ευρώ. Πάνω από το ένα πέμπτο του ποσού αυτού προέρχεται από εξαγωγές εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στη μελέτη διαπιστώθηκε ότι η αξία των πωλήσεων ενός προϊόντος με προστατευόμενη ονομασία είναι, κατά μέσο όρο, διπλάσια από εκείνη ομοειδών προϊόντων χωρίς πιστοποίηση.

Ο επίτροπος Γεωργίας, Γιάνους Βοϊτσειχόφσκι, δήλωσε σχετικά: «Οι ευρωπαϊκές γεωγραφικές ενδείξεις αντικατοπτρίζουν τον πλούτο και την ποικιλομορφία των προϊόντων που έχει να προσφέρει ο γεωργικός τομέας μας. Τα οφέλη για τους παραγωγούς είναι σαφή. Μπορούν να πωλούν προϊόντα σε υψηλότερη τιμή, στους καταναλωτές που αναζητούν αυθεντικά περιφερειακά προϊόντα. Οι γεωγραφικές ενδείξεις αποτελούν βασική πτυχή των εμπορικών μας συμφωνιών. Με την προστασία των προϊόντων παγκοσμίως, αποτρέπουμε τη δόλια χρήση των ονομασιών των προϊόντων και διαφυλάσσουμε την καλή φήμη των ευρωπαϊκών γεωργικών τροφίμων και ποτών. Οι γεωγραφικές ενδείξεις προστατεύουν την τοπική αξία σε παγκόσμιο επίπεδο.»

Τα **ευρωπαϊκά τρόφιμα** είναι φημισμένα ως ασφαλή, θρεπτικά και υψηλής ποιότητας. Οι παραδοσιακές μέθοδοι παραγωγής συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου της ΕΕ να καταστεί επίσης παγκόσμιο πρότυπο για τη βιωσιμότητα της παραγωγής τροφίμων.

Τα συστήματα ποιότητας της ΕΕ αποσκοπούν στην προστασία των ονομασιών συγκεκριμένων προϊόντων για την προώθηση των μοναδικών χαρακτηριστικών τους, τα οποία συνδέονται με τη γεωγραφική τους προέλευση και με την τεχνογνωσία που είναι ριζωμένη στην περιοχή. Αυτές οι ονομασίες προϊόντων αποτελούν μέρος του συστήματος δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας της ΕΕ, το οποίο τα προστατεύει νομίμως από την

απομίμηση και την αντιποίηση. Τα γεωργικά τρόφιμα και οι οίνοι προστατεύονται στο πλαίσιο της προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης (ΠΟΠ) και της προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης (ΠΓΕ), και τα αλκοολούχα ποτά στο πλαίσιο των γεωγραφικών ενδείξεων (ΓΕ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση προστατεύει επίσης τα εγγυημένα παραδοσιακά ιδιότυπα προϊόντα (ΕΠΙΠ), τα οποία αναδεικνύουν τα παραδοσιακά χαρακτηριστικά ενός προϊόντος δίχως να γίνεται σύνδεση με συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή. Η αξία των πωλήσεων των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων που έχουν επισημανθεί ως ΕΠΙΠ ανέρχεται σε 2,3 δισ. ευρώ.

Η μελέτη βασίστηκε στο σύνολο των 3.207 ονομασιών προϊόντων που προστατεύονταν στα 28 κράτη μέλη της ΕΕ στο τέλος του 2017 (έως τα τέλη Μαρτίου του 2020, ο συνολικός αριθμός των προστατευόμενων ονομασιών αυξήθηκε σε 3 322). Το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγει είναι ότι η αξία των πωλήσεων ενός προϊόντος με προστατευόμενη ονομασία είναι, κατά μέσο όρο, διπλάσια από εκείνη ομοειδών προϊόντων χωρίς πιστοποίηση.

Σύμφωνα με τη μελέτη, υπάρχει σαφές οικονομικό όφελος για τους παραγωγούς από την άποψη της εμπορίας και της αύξησης των πωλήσεων χάρη στην υψηλή ποιότητα και τη φήμη των προϊόντων αυτών, καθώς και την προθυμία των καταναλωτών να πληρώνουν για να αγοράσουν γνήσια προϊόντα.

Τα κυριότερα συμπεράσματα της μελέτης είναι τα εξής:

Σημαντική αξία πωλήσεων: οι γεωγραφικές ενδείξεις και τα εγγυημένα παραδοσιακά ιδιότυπα προϊόντα αντιστοιχούσαν από κοινού σε εκτιμώμενη αξία πωλήσεων ύψους 77,15 δισ. ευρώ το 2017, δηλαδή το 7 % της συνολικής εκτιμώμενης αξίας των πωλήσεων του ευρωπαϊκού τομέα τροφίμων και ποτών, ύψους 1 101 δισ. ευρώ το 2017. Οι οίνοι αντιπροσώπευαν περισσότερο από το ήμισυ αυτής της αξίας (39,4 δισ. ευρώ), τα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα το 35 % (27,34 δισ. ευρώ) και τα αλκοολούχα ποτά το 13 % (10,35 δισ. ευρώ). Από τις 3 207 ονομασίες προϊόντων που είχαν καταχωριστεί το 2017 (ΓΕ και ΕΠΙΠ), το 49 % αφορούσε

οίνους, το 43 % γεωργικά τρόφιμα και το 8 % αλκοολούχα ποτά.

Μεγαλύτερη πρωτοδότηση της αξίας για τις πωλήσεις προστατευόμενων προϊόντων: η αξία των πωλήσεων των προϊόντων που αφορούσε η μελέτη ήταν, κατά μέσο όρο, διπλάσια από την αξία των πωλήσεων ομοειδών προϊόντων χωρίς πιστοποίηση. Το ποσοστό πρωτοδότησης της αξίας ήταν 2,85 για τους οίνους, 2,52 για τα αλκοολούχα ποτά και 1,5 για τα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα.

Μια πραγματικά ευρωπαϊκή πολιτική: κάθε χώρα της ΕΕ παράγει προϊόντα με προστατευόμενη ονομασία σε επίπεδο ΕΕ, τα οποία έχουν εμβληματική σημασία για την παραδοσιακή γαστρονομική κληρονομιά των περιφερειών και αποτελούν μοχλούς οικονομικής ανάπτυξης για τον εθνικό αγροδιατροφικό τομέα.

Εξαγωγές γεωγραφικών ενδείξεων: οι γεωγραφικές ενδείξεις αντιπροσωπεύουν το 15,5 % των συνολικών εξαγωγών γεωργικών τροφίμων της ΕΕ. Οι οίνοι παρέμειναν το σημαντικότερο προϊόν από την άποψη τόσο της συνολικής αξίας των πωλήσεων (51 %) όσο και του εμπορίου εκτός της ΕΕ (50 %). Οι ΗΠΑ, η Κίνα και η Σιγκαπούρη είναι οι πρώτοι προορισμοί των προϊόντων της ΕΕ που φέρουν ΓΕ και αντιπροσωπεύουν το ήμισυ της εξαγωγικής αξίας των εν λόγω προϊόντων.

Για να εξασφαλιστεί ότι η πολιτική της ΕΕ για την ποιότητα εξακολουθεί να αποφέρει τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα, δρομολογήθηκε διαδικτυακή δημόσια διαβούλευση, από τις 4 Νοεμβρίου 2019 έως τις 3 Φεβρουαρίου 2020, για τη συγκέντρωση παρατηρήσεων από τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με την πολιτική. Μεταξύ των βασικών πορισμάτων, η πλειονότητα όσων απάντησαν συμφώνησε ότι τα συστήματα ποιότητας της ΕΕ ωφελούν τους παραγωγούς και τους καταναλωτές. Στη συνοπτική πραγματολογική έκθεση παρέχεται λεπτομερής επισκόπηση των παρατηρήσεων που ελήφθησαν στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης.

ΠΟΠ

Η προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (ΠΟΠ), η προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη (ΠΓΕ) και οι γεωγραφικές ενδείξεις (ΓΕ) για τα αλκοολούχα ποτά εγγυώνται στους καταναλωτές ότι τα αντίστοιχα προϊόντα παράγονται πράγματι στη συγκεκριμένη περιοχή προέλευσής τους, με γνώσεις και τεχνικές ριζωμένες στην περιοχή. Η κύρια διαφορά μεταξύ της ΠΟΠ και της ΠΓΕ έγκειται στην ποσότητα των πρώτων υλών που προέρχονται από την περιοχή ή στα στάδια της διαδικασίας παραγωγής που πρέπει να εκτελούνται στη συγκεκριμένη περιοχή. Διάσημες γεωγραφικές ενδείξεις είναι, για παράδειγμα: **Bayerisches Bier, Champagne, Irish Whiskey, Kalamata olives (Ελιές Καλαμών), Parmigiano Reggiano, Polish Vodka, Queso Manchego, Roquefort.**

Από την άλλη πλευρά, το σήμα εγγυημένο παραδοσιακό ιδιότυπο προϊόν (ΕΠΙΠ) προβάλλει παραδοσιακά χαρακτηριστικά, όπως η παραδοσιακή μέθοδος παραγωγής ή η παραδοσιακή σύσταση, χωρίς να γίνεται σύνδεση με συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή. Παραδείγματα διάσημων ΕΠΙΠ είναι τα εξής: Bacalhau de Cura Tradicional Portuguesa, Amatriciana tradizionale, Hollandse maatjesharing και Kriek.

Η ΕΕ έχει συνάψει περισσότερες από 30 διεθνείς συμφωνίες, οι οποίες επιτρέπουν την αναγνώριση πολλών γεωγραφικών ενδείξεων της ΕΕ εκτός της ΕΕ και την αναγνώριση μη ενωσιακών γεωγραφικών ενδείξεων στην ΕΕ. Οι γεωγραφικές ενδείξεις διαδραματίζουν ολοένα σημαντικότερο ρόλο στις εμπορικές διαπραγματεύσεις μεταξύ της ΕΕ και άλλων χωρών. Η Επιτροπή διαθέτει επίσης περίπου 50 εκατ. ευρώ ετησίως για την προώθηση προϊόντων ποιότητας στην ΕΕ και ανά την υφήλιο.